

Lahti-Nuuttila ym.: Ehdotus laiksi lapsilisälain muuttamisesta*Eduskunnalle***ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Aloitteessa ehdotetaan lapsilisälakia muutettavaksi siten, että lapsilisää maksetaan 17 vuotta nuoremasta lapsesta. Näin säännökset jatkusta lapsilisästä voidaan poistaa lapsilälaista. Samalla 16–17-vuotialle lapselle maksettu lap-

silisä vaikuttaisi myös muiden lasten lapsilisän määrään täysipainoisesti. Ehdotettu lapsilisäoikeuden yhtenäistäminen lisää lapsiperheiden tukea vuositasolla noin 30 milj. markkaa.

ALOITTEEN PERUSTELUT

Lapsilisiä korottamalla on määrätietoisesti pyritty tasaamaan perhekustannuksia ja siten parantamaan lapsiperheiden asemaa. Lapsilisien suhteellisen merkityksen lisääntyessä on järjestelmän sisäiseen oikeudenmukaisuuteen kiinnitetty kasvavaa huomiota. Vaikka lasten koulutusajat ja samalla riippuvuus vanhemmilta saatavasta taloudellisesta tuesta ovat pidentyneet, yleinen lapsilisäoikeus on rajoitettu edelleen 16 vuotta nuorempiin lapsiin. 17 ikävuoteen saakka jatkettuna suoritettava lapsilisä on lapsilisän perusmäärän suuruinen, eikä se vaikuta perheen muiden lasten lapsilisien määrään korottavasti. Perheille 16–17-vuotiaasta lapsesta aiheutuvat kustannukset ovat kuitenkin vähintään yhtä suuria kuin nuoremmistakin, eikä perheen lapsilisätason putoamista esimerkiksi vanhimman lapsen täyttäessä 16 vuotta voida pitää lapsilisäjärjestelmän tavoitteiden mukaisena.

Jatketun lapsilisän poikkeaville määrätymisperusteille ei ole perhepoliittisesti eikä koulutuspoliittisesti hyväksyttäviä syitä. Lapsilisäjärjes-

telmää ehdotetaankin yksinkertaistettavaksi siten, että yleinen lapsilisäoikeus ulotetaan 17 ikävuoteen saakka ja erilliset määräykset jatkusta lapsilisästä poistetaan laista. Lapsilisää ei edelleenkään suoritettaisi päällekkäin kansaneläkelaisissa tarkoitetun työkyvyttömyyseläkkeen kanssa, mitä koskevaa lapsilisälain 5 §:n säännöstä ehdotetaan samalla tarkistettavaksi.

Kun 16–17-vuotialle maksettaisiin lapsilisää samoin perustein kuin alle 16-vuotiaille, monilapsisissa perheissä lapsilisien markkamäärät nousevat aiempaan verrattuna silloin, kun joku lapsista on saanut jatkettua lapsilisää. Uudistus lisäisi lapsilisäkustannuksia vuositasolla noin 30 milj. markkaa.

Lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisälain 15 b §, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1055/85), sekä

muutetaan 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 1 momentti ja 5 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti mainitussa 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa, 1 §:n 2 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (369/91) sekä 2 §:n 1 momentti ja 5 §:n 2 momentti 6 päivänä tammikuuta 1989 annetussa laissa (3/89), seuraavasti:

1 §

Lapsen elatusta ja kasvatusta varten suoritetaan, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään, valtion varoista lapsilisää jokaisesta Suomessa asuvasta seitsemäätoista vuotta nuoremmasta lapsesta.

Lapsilisän määrä on 366 markkaa kalenterikuukaudessa. Jäljempänä 3 §:ssä mainitun, lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön toisesta lapsesta on lapsilisän määrä kalenterikuukaudessa kuitenkin 413 markkaa, kolmannesta lapsesta 572 markkaa, neljännestä 645 markkaa sekä viidennestä ja kustakin seuraavasta lapsesta 842 markkaa kalenterikuukaudessa, paitsi milloin lapsi on hoidettavana 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla laitoksessa.

alusta lukien, joka seuraa sitä kalenterikuukautta, jonka kuluessa lapsi tai oikeus lapsilisään on syntynyt, sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jonka kuluessa lapsi täyttää seitsemätoista vuotta.

5 §

Lapsilisää ei suoriteta sitä kalenterikuukautta seuraavilta kalenterikuukausilta, jonka kuluessa lapsi alkaa saada kansaneläkelaisa (347/56) tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä.

2 §

Lapsilisä suoritetaan sen kalenterikuukauden

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 1991

Pentti Lahti-Nuuttila

Timo Roos

Kerttu Törnqvist

Jukka Gustafsson

Kari Rajamäki

Johannes Koskinen

Jouni Backman

Matti Luttinen

Mats Nyby

Arja Ojala

Lea Savolainen